

NOTAT

Dato: 16. april 2017

Den fælleseuropæiske undersøgelse af konkurrencesituationen blandt bookingportaler

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Baggrund

Indtil sommeren 2015 var mange konkurrencemyndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, betænkelige ved bookingportalers prisklausuler med hoteller. Bekymringerne angik, at et hotel ifølge klausulen ikke måtte tilbyde bedre vilkår via andre salgskanaler, herunder konkurrerende bookingportaler, end hotellet tilbød den pågældende bookingportal.

ERHVERVSMINISTERIET

De svenske, franske og italienske konkurrencemyndighed forhandlede i samråd med Kommissionen tilsagn med portalen booking.com om at fjerne de dele af klausulen, som gav anledning til betænkeligheder.

Som resultat heraf gav booking.com tilsagn til konkurrencemyndighederne om at ændre klausulen. Med den nye klausul er der ikke noget til hinder for, at et hotel tilbyder bedre vilkår til andre bookingportaler, når blot de ikke tilbyder en lavere pris på hotellets egen hjemmeside. Booking.com og Expedia/hotels.com accepterede også den nye ”smalle” klausul i alle øvrige europæiske lande – herunder Danmark.¹ Det skete i sommeren 2015.

Direktørerne for de nationale konkurrencemyndigheder besluttede i november 2015 at iværksætte en stand still periode og en fælleseuropæisk undersøgelse af hotelbookingportalernes aftaler med hotellerne. Formålet med konkurrencemyndighedernes iværksættelse af en fælleseuropæisk undersøgelse var at belyse, om bookingportalernes ændrede klausuler har bidraget til at øge konkurrence mellem bookingportalerne.

Undersøgelsen er gennemført i 2016 i 10 europæiske lande.² Undersøgelsens hovedfokus var at få belyst belyst effekten af de instrumenter konkurrencemyndighederne har taget i anvendelse overfor bookingportalerne i de senere år. Mere konkret er der blevet undersøgt:

- om hotellerne benytter muligheden til at prisdifferentiere mellem portalerne,

¹ Dog ikke i Frankrig, hvor der i mellemtiden var vedtaget en særlov, der forbød enhver form for prisklausul i bookingportalernes aftaler med hotellerne, samt i Tyskland hvor Bundeskartellamt udstedte påbud til bookingportalen hrs.com om at fjerne den ”brede” prisklausul (i Danmark er de to mest anvendte portaler booking.com og Expedia/hotels.com). Det bemærkes, at bookingportalerne har indbragt den franske særlov som en traktatkrænkelssag.

² Belgien, Tjekkiet, Tyskland, Frankrig, Ungarn, Irland, Italien, Nederlandene, Sverige og UK.

- om hotellerne benytter muligheden for at differentiere mellem portalerne med hensyn til værelseskategori og antal, og
- om ændringen af klausulerne har ført til konkurrence på den provision, bookingportalerne modtager, når portalens markedsføring af hotellet har ført til en værelsesreservation.

Undersøgelsen omfattede bl.a., at der blev udsendt et elektronisk spørgeskema til 16.000 hoteller, og at en række bookingportaler, sammenlignings-hjemmesider og store hotelkæder modtog skriftlige spørgsmål. Spørgsmålene dækkede perioden fra januar 2013 til juni 2016 med særlig fokus på perioden før og efter bookingportalernes ændring fra den ”brede” til den ”smalle” klausul (i sommeren 2015). Desuden blev der indsamlet data om faktiske priser på flere tusinde hotelværelser fra prissammenligningssider og fra de store bookingportaler.

Kommissionen har nu offentliggjort resultaterne af undersøgelsen. I forbindelse med offentliggørelsen skriver Kommissionen bl.a.:

“The results of the exercise suggest that measures applied to the parity clauses, namely (a) allowing large online travel agents to use narrow parity clauses, and (b) prohibiting online travel agents from using them altogether, have generally improved conditions for competition and led to more choice for consumers. Based on the results, the European Competition Network (comprising the national competition authorities of all EU Member States and the European Commission) has agreed to keep the online hotel booking sector under review and to reassess the competitive situation in due course. This will allow the sector more time to make full use of the measures that have already been taken.”

Undersøgelsens hovedkonklusioner

Undersøgelsen viser helt overordnet, at der kan konstateres en ændring af konkurrencesituationen i positiv retning, efter at bookingportalerne har ændret deres prisklausuler.

Undersøgelsen viser således, at:

- Ét ud af fem hoteller har benyttet muligheden for at prisdifferentiere mellem portalerne.
- Bookingportalernes ændring fra den ”brede” til den ”smalle” klausul har ført til en stigning i prisvariationen af hotelværelserne mellem bookingportalerne i alle de deltagende lande.³
- Ét ud af tre hoteller har benyttet muligheden for at differentiere mellem portalerne med hensyn til værelseskategori og antal.

³ Økonometriske analyser viser, at det gælder på et 5 pct. signifikansniveau for alle de deltagende lande, undtagen Nederlandene.

Undersøgelsen har imidlertid også vist, at hotellerne har et begrænset kendskab til de nye muligheder, og at hotellerne kun anvender de nye muligheder i begrænset omfang. Undersøgelsen har endvidere vist, at størrelsen af bookingportalernes provision ikke er faldet væsentligt.

Undersøgelsen viste således, at:

- Næsten halvdelen af hotellerne (i Tyskland og Frankrig ca. en tredjedel af hotellerne) er uvidende om, at bookingportalernes klausuler er ændret.
- Flertallet af de hoteller, der har kendskab til ændringen, har ikke benyttet muligheden for at bruge tilbud om en lavere værelsespris, et større antal værelser eller en bedre værelseskategori til at forhandle med bookingportalerne om et lavere bookinggebyr.
- Bookingportalernes provision er kun faldet ganske lidt efter, at klausulerne blev ændret.

Vurdering af resultaterne fra den fælleseuropæiske undersøgelse

Den fælleseuropæiske undersøgelse viser, at konkurrencen mellem bookingportalerne ser ud til at bevæge sig i den rigtige retning efter indførelsen af de smalle prisklausuler. De konkurrenceretlige betænkeligheder ved, at bookingportalernes brede prisklausuler begrænsede konkurrencen mellem bookingportalerne, ser dermed umiddelbart ud til at kunne løses via ændringen til de smalle klausuler.

En mere markant forbedring af konkurrencen mellem bookingportalerne beror bl.a. på, at hotellerne benytter sig af muligheden for at forhandle med portalerne om et lavere gebyr mod lavere værelsespriser, bedre værelseskategorier, flere værelser og lignende.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fremadrettede initiativer

På baggrund af resultaterne af den fælleseuropæiske undersøgelse har direktørerne for alle nationale konkurrencemyndigheder i EU på et møde med Kommissionen den 17. februar 2017 besluttet, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at iværksætte yderligere sagsskridt på nuværende tidspunkt.

Kommissionen og konkurrencemyndighedernes direktører var enige om fortsat at holde hotelbooking sektoren under opsyn, og om at revurdere konkurrencesituationen, når markedets parter har fået tid til fuldt ud at gøre brug af de muligheder, der allerede er skabt.

På mødet udtalte de europæiske konkurrencemyndigheders direktører sig desuden om vigtigheden af at sikre ensartethed i behandlingen af eventuelt fremtidige sager.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil agere i overensstemmelse med disse beslutninger.

Den fælleseuropæiske undersøgelse viser imidlertid, at hotellerne mangler viden om de ændrede forhold, og at hotellerne endnu ikke i væsentlig grad benytter de nye muligheder, fx muligheden for at forhandle med bookingportalerne om størrelsen af bookinggebyrerne.

- Styrelsen vil derfor i den kommende tid bidrage til at øge hotellernes bevidsthed om de ændrede forhold og deres muligheder for at udnytte konkurrencesituationen mellem bookingportalerne.
- Styrelsen vil holde bookingportalerne og udviklingen på markedet under opsyn og revurdere konkurrencesituationen, når markedets parter – det vil sige både bookingportaler og hoteller – har haft bedre tid til at benytte sig af de nye muligheder, der allerede er skabt.

Hele undersøgelsesrapporten kan ses på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside www.kfst.dk.